

1. Redensarten und Sprichwörter.

A. Vergleichende Redensarten.

1. Su gäck wie ä Rahreratt. Verliebt wie toll.
2. Su gäck wie d'r Bock van Elle. Verrückt.
3. Su from wie ä Seichel. Vom Buchs des Menschen.
4. Su from wie en Brezel.
5. Su fätt wie 'ne spanische Auler. Vom Körper des Menschen.
6. Su fätt wie en Schläck. Schmutzig, schmierig.
7. Su mager wie en Gelz.
8. Su mager wie 'ne Spihu.
9. Su luh's wie 'ne Bengsfuß.
10. Su luh's wie 'ne Franzuh's.
11. Su goht wie Bruht. Vom Charakter.
12. Su goht wie Laat. Von leblosen Sachen.
13. Su fräch wie Stroßedräck.
14. Su gentehit wie Jüddedräck.
15. Su faalt wie en Möesich. Meistens von Kindern.
16. Su faalt wie 'ne Honk. Von Erwachsenen.
17. Su flöck wie 'ne Wiffel.
18. Su flöck wie en Spenn.
19. Su deck wie 'ne Halfer.
20. Su deck wie 'ne Barreyes.
21. Su schnack wie en Klätz.

22. Su lant wie en Hopperohm. Vom Buchs des Menschen.
23. Su aalt wie Matuffaläm. Vom Lebensalter.
24. Su aalt wie Zülich. Von Gegenständen.
25. Su feng wie Poppedräck. Vom Charakter.
26. Su feng wie Mögedoch.
27. Su grauf wie Bonnestrüeh.
28. Su söhs wie Mitt.
29. Su fuer wie Äzig. Besonders vom Charakter.
30. Su fuer wie Suermohs.
31. Su better wie Rossegall.
32. Su salzig wie Krem.
33. Su klehn wie 'ne Doz. Vom Buchs des Menschen.
34. Su fätt wie ä Mötche. Besonders von Frauenzimmern.
35. Su fööch wie 'ne Schottelplack.
36. Su drüch wie 'ne Maq.
37. Su vol wie 'ne Stiwel. Betrunknen.
38. Su vol wie en Rabau. Dasselbe.
39. Su vol wie ä Gi. Von einem gefüllten Raume.
40. Su naß wie en Raß.
41. Su naß wie 'ne Klatsch.
42. Su vel wie Raßf.
43. Su vel wie Graas.
44. Su fuul wie Meß.
45. Su fuul wie Dräck. Bei Stoffen.
46. Su fuul wie 'ne Schiffer.
47. Su rich wie Waszer deh.

48. Su ärm wie d'r Job om Wekhoof.
49. Su stah'ts wie Boths-Lönnes.
50. Su naef wie d'r Zebastianes.
51. Su kott wie en Pätt.
52. Su kott wie ä Hackmäz.
53. Su bott wie 'ne Schöppe-Lönnes.
54. Su aläet wie en Fent.
55. Su onreug wie d'r ihvige Jütt.
56. Su floehr wie Wurschbröht.
57. Su verlieb wie en Raß.
58. Su frank wie 'ne Honk.
59. Su satt wie kahlde Brei.
60. Su rond wie en Wäll. Von jungen Frauen.
61. Su deef wie de zent Annakloef. Von älteren Frauen.
62. Su kott wie ä Döppche Häwf. Schnell gereigt.
63. Su schway wie 'ne Morjohn.
64. Su gäel wie Speck. Von der Gesichtsfarbe.
65. Su nä't wie ä Kadätche. Vom Anzuge.
66. Su dom wie Strüh.
67. Su schäel wie en Au.
68. Su doof wie en Noß.
69. Su fätt wie 'ne Witthammel.
70. Su fröddelich wie en Ei.
71. Su blenk wie ä Möllepäet.
72. Su mager wie 'ne Perent. Regenwurm.
73. Su bang wie 'ne Äffel, däm d'r Sack affällt.
74. Su hees, dat de Krohne jappe.
75. Ä es ä Käel wie 'ne kölsche Drikes.

76. Su bloß wie en Juräll. Kein Geld haben.
77. Su bekant wie 'ne boufte Hont.
78. Ä Gesech wie ä usgestäache Beldche. Blatter= narbig.
79. Ne Buch wie en Tromm.
80. Ä Käel wie en Ölligshöht.
81. Ä kläv wie ä Träcklädder. Von langem Wirths= hausfizen.
82. En Nabs wie ä Väischhoer.
83. En Nabs wie en Töll.
84. Ä fan lehge wie ä Päet.
85. Ä fan lehge wie 'ne Duhdezäddet.
86. Ä hät Been wie de Köllepoek. Sogenannte K= Beine.
87. Du wakels wie en Ant.
88. Ä deet de Muhl op wie 'ne Moettkärp.
89. Ä schwent wie 'ne bleie Buggel.
90. Ä es ä Käel wie en Träckmög. Unentschlossen.
91. En Muhl wie ä Schlagischwäet. Von großen Schwägern.
92. Dä jit us wie 'ne Lazerus.
93. Ä fitt us wie 'ne Schächer am Krök.
94. Ä hät en Stemm wie 'ne zebrauche Fäller.
95. Dat lööf dorcheen wie Bottermeldy.
96. Dä lööf wie en Riwitt.
97. Ä geet wie en Schläck övver de Broch.
98. Dat es mir ze ront wie däm Hont de Brohtwurisch.
99. Dat es get wie dat lauf Denge van Würschele.
100. Dä fitt us wie en abgeläcte Niehsbröck. Blas.

101. Näels, wie de Jonge van Garwihler.
102. Ä Lävve wie Blüüsch. Ein gutes Leben.
103. 'Ne Wage wie 'ne Jessewitter Spöhlsteen.
104. Ä hät Moht wie ä Päet.
105. Ä frysch wie de böhende Magdalena.
106. En Stemm wie ä öhmig Faß. Bassstimme.
107. En Stemm wie ä Buggelsörgelche. Zarte Tenorstimme.
108. Dat schött dä av wie d'r Honf d'r Rähn.
109. Dä deet (haus't) wie 'ne Krehger.
110. Dat es gät wie de Hackefei. Ein böses Weib.
111. Daß ä Mensch wie en stehne Popp.
112. Ä kütt daran wie de Hede (Zigeuner) an de Hände.
113. Dat kütt däm wie däm Dej de Melch.
114. De verdrage sich wie Katz on Honf.
115. Ä kan net lässe on schriebe, ävver lehge wie gedröck.
116. Dä mää't sich wie Nidegge.
117. Dat es glich rond wie ä Schmetsfrüehche.
118. Ä hänt dren wie Paulus en de Kuränte.
119. Ä kütt dren wie Pilates en ät Kredo.
120. Dat kan ich messe wie en Koerschöpp.
121. Dä maat ä Gesech wie en Gees de Brezle friß.
122. Dä fällt zesamme wie ä Täischemäß.
123. Dat es verborge wie en Sühl em Sack.
124. Dat florirt wie en Fluex op de Hopperohm.
125. Dat paß wie en Fuus op en Ohg.
126. Ä steet doh wie ä röcke Neujohr.

127. Ä fitt wie 'ne Des op de ruht Düer.
128. Dä es dorop wie d'r Dühvel op en Suhl.
129. Ä hät ät em Greff wie d'r Bäddeleman de Quus.
130. Ä stenk wie en Hupp.
131. Ä spelt domet wie de Nag met de Muus.
132. Du bes ä Käel wie my Brohder, dä duht es. So viel wie Nichts.
133. Dä fitt us wie en Muus, de en ät Wafzer gefalle es.
134. Dä hät Kenger wie de Orgelspyse.
135. Dat es en Huus wie ä Kastehl.
136. Dat es Wädde wie kee Wädde.
137. Dä es äffu alläet wie en Hapfel.
138. Dä es äffu gryß wie en Duff.
139. Ä fuff wie ä schäel Päet.
140. Ät hählt wie en Klätt.
141. Ät hählt wie d'r Kavijnsche Glaube.
142. Du kans Rühmche wie däm kromme Gau sy Uhmche.
143. Ä fitt us de Ohge wie 'ne gebaeschte (todter) Kärp.
144. Dä vergeet wie d'r Kyf om Zong.
145. Ä es ä Käel wie 'ne hölze Hergott.
146. Ä hät en Naks wie 'ne mohzemer Ärdappel.
147. Su bott wie 'ne Monshäuer.
148. Su stys wie 'ne Esler.
149. Su dom wie 'ne Buer van Märzenich.
150. De rohden ät wie de Gäcke van Dölke.
151. Su wäfflich wie 'ne Franzuhß.
152. Su drücklich wie 'ne Kölsche.
153. Su blaaresig wie 'ne Descher.
154. Dä grenk wie d'r kölsche Gabäck.

155. Hä schreit wie 'ne Hämicher Studänt,
156. Su tren wie 'ne Dütsche.
157. Dä steet doh wie ä Zölcher Öleg.
158. Wie Eschwihler Bent.
159. Loofe wie de Holländer.
160. Flohche wie 'ne Törf.
161. Kräkig wie 'ne Wälsch.
162. Su friht wie 'ne Kusack.
163. Su nack wie 'ne Preus.
164. Schwähre wie 'ne Bäresche.
165. Su dom wie 'ne Schwobh.
166. Su drüch wie 'ne Flaasländer.

B. Figürliche Redensarten.

1. Mem Hölzche loofe. Sich wie ein Geck betragen.
2. Emmes d'r Mönch löcke. Mit Jemand reifen.
3. En ät Anna Schaaf komme. Eine alte Jungfer werden.
4. Emmes op en Uehr drügge. Jemand betrügen,
5. Emmes de Levitte lässe. Jemanden einen Verweis ertheilen.
6. Gät an de Auneklöck hange. Etwas ausplaudern
7. Emmes en Bäll anhang. Von Jemand, um sich an ihm zu rächen, etwas aufdecken.
8. En Rak em Sack gähle. Etwas unbesehen kaufen.
9. Gäge 'ne Backofe gappe. Der Gewalt widerstehen wollen.
10. Emmes d'r Bal wärfe. Jemand im Toppfen unterstützen.